

ресурсами з урахуванням їх дефіцитності та можливого стану зовнішнього середовища дозволяють сформувавши політику ефективного використання енергетичних ресурсів на підприємстві при впровадженні управлінських рішень, які спрямовані на підвищення використання енергоресурсів. За результатами досліджень передбачено формування рекомендацій щодо отримання синергетичного ефекту при впровадженні енергозберігаючих технологій та проектів.

Для побудови системи підтримки рішень при впровадженні енергоефективних проектів пропонується ієрархічна структура моделювання, моніторингу та прийняття обґрунтованих рішень з використанням комплексу економіко-математичних моделей і аналітичних технологій.

Література:

1. Про затвердження Галузевої програми підвищення енергоефективності економіки України шляхом впровадження інновацій на 2010-2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-galuzevoyi-programi-pidvishennja-energoef-doc19499.html>
2. Галузева Програма енергоефективності та енергозбереження на період до 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://industry.kmu.gov.ua/control/uk/archive/docview?typeId=70489>
3. Енергетична стратегія України до 2030 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.aes-ukraine.com/documents/5390.html - 48k

УДК 331:658

А.С. Скрильник, ст. викладач,
В.С. Гребець, студент,
Я.В. Мельник, студент
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка

СУЧАСНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ВПРОВАДЖЕННЯМ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Управління впровадженням енергоефективних технологій на підприємстві повинно бути самостійною підсистемою, що містить сукупність специфічних інструментів, правил, структурних органів, інформації і процесів, націлених на підготовку і забезпечення виконання планів впровадження енергоефективних заходів. При управлінні впровадженням енергоефективних технологій на підприємстві необхідно здійснювати обґрунтований вибір основних напрямків енергозбереження на підприємстві в цілому і для кожної структурної одиниці зокрема [1].

Під управлінням енергозбереженням на підприємстві слід розуміти сукупність дій щодо здійснення впливу управлінських органів (суб'єкту управління) на процес енергозбереження (об'єкт управління) за допомогою реалізації функцій, спрямованих на досягнення постійного підвищення

ефективності використання всіх ресурсів підприємства і, як наслідок, підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

Сучасне економічне становище в Україні стимулює суб'єктів ринку до пошуку нових форм управління та підвищення ефективності економічних, соціальних, енергоефективних процесів на підприємствах:

- значна кількість підприємств одержало ефективних власників, які концентрують діяльність на ефективне використання наявного потенціалу і підвищенню рівня енергоефективності;

- фінансових інструментів для ефективного управління енергоефективність промисловим підприємством не вистачає, особливо при плануванні руху майбутніх грошових потоків в рамках окремого проекту з енергозбереження. Тверде виконання фінансового бюджету і контроль фінансових потоків може створити ілюзію керованості і правильного руху до намічених цілей (у короткостроковій перспективі), однак на ділі може привести до краху бізнесу. Проблема не в забезпеченні твердої фінансової дисципліни, що, безумовно, необхідна, а в тім, щоб бюджет був правильно сформований і своєчасно коректувався, тобто був гнучким. Процедура формування бюджету промислового підприємства є ключовою у бюджетному процесі, а класичну технологію бюджетування необхідно розглядати як складовий елемент системи контролінгу;

- соціально-економічна ситуація й умови господарювання в країні так чи інакше стабілізуються, але постійна динаміка збільшення вартості енергоресурсів для потреб виробництва, змушують підприємства застосовувати основні механізми стратегічного планування, основою якого є контролінгу;

- зміни в законодавстві, а саме, наближення українських стандартів бухгалтерського обліку до міжнародних. Управління собівартістю в більшому ступені стає внутрішньою справою самих підприємств. Бухгалтерський, податковий і управлінський облік стають більш самостійними і менш залежними один від одного, що створює умови для їхнього розвитку;

- менеджмент українських компаній інтенсивно поповнюється новими молодими кадрами - отримавши гарну західну чи вітчизняну бізнес-освіту і загартованими в українських умовах, готовими до прийняття нових ідей і застосуванню сучасних технологій управління.

Організація управлінського обліку з питань енергозбереження та підвищення енергоефективності на підприємстві, передбачає створення систему обліку, що забезпечує збирання, обробку і передачу інформації про результати діяльності кожного центру відповідальності. Основою обліку за центрами відповідальності є закріплення витрат і доходів за керівниками різних рівнів і систематичний контроль за виконанням ними затверджених планів [2]. Зважаючи на характер, й на масштаби відповідальності в таблиці 1 наведена характеристика центрів відповідальності виробничого підприємства та відповідальних осіб кожного центру [3].

Характеристика центрів відповідальності підприємства

Центр відповідальності	Сфера контролю	Тип центру	Показник виконання	В сфері енергозбереження
Основні центри відповідальності				
Генеральний директор	Доход Витрати Капітал	Інвестиції	Прибутковість інвестицій	Приріст грошових потоків на основі сформованих додаткових вигід
Фінансовий директор	Ціна Обсяг продажу Витрати	Прибуток	Прибуток Продаж	Зростання розміру чистого прибутку, зростання рентабельності продажу
Головний технолог	Обсяг виробництва, витрати виробництва	Витрати	Витрати виробництва	Зменшення обсягу операційних витрат
Майстер цеху	Обсяг виробництва, витрати цеху	Витрати	Витрати цеху	Зменшення обсягу енерговитрат по цеху
Допоміжні центри відповідальності				
Заст. директора по загальним питанням	Витрати допоміжних центрів відповідальності	Витрати	Витрати допоміжних центрів відповідальності	Зменшення обсягу енерговитрат допоміжних цехів

Побудова системи обліку витрат по центрам відповідальності допоможе підприємству оцінювати свої витрати та обсяги спожитих енергоресурсів не в загальному обсязі на бухгалтерських рахунках та в бухгалтерській звітності, а безпосередньо на місцях виникнення цих витрат, в тому числі енерговитрат, що дає змогу підвищити контроль за діяльністю по центрам відповідальності.

Література:

1. Майер Э. Контролинг как система мышления и управления: Пер. с нем. Жукова Ю. Г., Зайцева С. Н. / Под ред. Николаевой С. А. – М.: Финансы и статистика, 1993. – 560 с.
2. Яковлев Ю.П. Контролинг на базі інформаційних технологій / Ю.П. Яковлев. – К.: Центр навчальної літератури . 2006. – 318 с.
3. Толкач В. Концепция контроллинга : управленческий учет, система отчетности, бюджетирование/ Horvath & Partners, Акад. контроллинга; [науч. ред. В. Толкач ; пер. с нем.: В. Толкач, С. Данишевич, М. Гавриши] М.: Альпина Бизнес Букс, 2008.-268 с.